

מפקד מערכות: ד"ר אמיר גילת

עורך מערכות: עדי לרנר

מחברי הסדרה: פרופ' גבי סיבוני ויובל בזק

עיצוב ועריכה גרפית: סטודיו גדעון דן ירושלים

סטודיו זאב אלדר

ISSN 0464 2147

טלפון: 03-7607585 פקס: 03-6282913

דוא"ל המערכת: maarachot@gmail.com

כתובת למכתבים: ד"צ 02624 צה"ל

הודפס באמצעות יע"ל

**הדעות והתפיסות המובעות במאמרים מבטאות את דעתם
האישית של הכותבים.**

צילום השער: דו"ץ

ראש הממשלה הראשון של ישראל, דוד בן-גוריון, ציין בספרו **בהילחם ישראל** כי: "האויב המסוכן ביותר לביטחון ישראל זוהי האינרציה המחשבתית של אלה האחרים לביטחון".

הרעיון של התמדה ושל אמונה בקיים ושימורו אינו תמיד דבר רע, אך כאשר הדבר מביא לקיבעון מחשבתי - יש לבחון מחדש את התפיסות שהשתרשו ולשקול את החלפתן בתפיסות רלוונטיות יותר לאותה עת.

אחד המסרים העומדים בליבת משנתו של הרמטכ"ל, רא"ל אביב כוכבי, הוא החדשנות - לטובתו אף תוכננה חטיבה שלמה שתאחד בין פעילויות המו"פ השונות. כאשר מביטים על המונח "חדשנות" עולה מיד לראש הפן הטכנולוגי, אך חדשנות היא כיצד לחשוב מחוץ לקופסה בכל נושא, ואין יש לבדוק פתרונות שלא תמיד עולים בקנה מידה עם התפיסה הקונבנציונלית.

הבחינה של פתרונות למצב קיים עלתה לדוגמה במסמך "אסטרטגיית צה"ל" שפורסם עלידי הרמטכ"ל דאז, רא"ל (מיל') גדי איזנקוט, בנוגע לנקודת האיזון בין הפעלת האש ובין הפעלת התמרון היבשתי. הרמטכ"ל טען כי יש לשנות את הגישה, כדי לייצר סינרגיה טובה יותר ביניהם. האויב השתנה, והמלחמה הבאה עשויה להיות שונה באופן מהותי מסבבי הלחימה של שלושת העשורים האחרונים. על כן עלה הצורך להתאים את המענה לאתגרים החדשים.

הצורך בתפיסה מטכ"לית בכל הנוגע לתמרון היבשתי הרב-זרועי הביא את המעבדה התפיסתית באמ"ץ לערוך מחקר מקדים, שמטרתו ליצור מסד ידע תיאורטי-תורתי משותף. לאורך הגיליונות האחרונים של **מערכות** נפרש המחקר, שגם לאחר סיומו מעלה יותר שאלות מתשובות - וזו מטרתו העיקרית.

כאשר מעיינים בכתבי בן-גוריון, אבי תפיסת הביטחון של ישראל, ניתן לראות כי מסריו, שנכתבו בשנות ה-50 של המאה ה-20, תקפים לאתגרים עמם מתמודד צה"ל כיום: תמרון, הכרעה באמצעות קיצור המלחמה, לקיחת הלחימה לשטח האויב - כל אלה רלוונטיים היום למרות האתגרים שהתחדשו והאויב ששינה פניו.

הפתח לדיון, הכיוונים למחשבה והיציאה מן הקופסה - הם אלו שיעסיקו את קציני צה"ל לקראת האתגרים הבאים, ולא יותירו אותם באינרציה מחשבתית. הם יובילו אותם לחדשנות - בכל התחומים. לצורך כך עליהם לבחון את ההיסטוריה מחד גיסא, אך להתאים את המנגנונים השונים לאויב החדש מאידך גיסא. להישען על העבר, בבואנו לבנות את העתיד.

עדי לרנר

העורך הראשי